

Anmeldelser

Tips om medisinsk litteratur, andre bøker, filmer og elektroniske medier som bør anmeldes, sendes tidsskriftet@legeforeningen.no

Det er tonen som lager musikken

Myskja A.

Den siste song

Sang og musikk som støtte i rehabilitering og lindrende behandling. 253 s, tab, ill. Bergen: Fagbokforlaget, 2006. Pris NOK 329 ISBN 82-7674-951-8

Dette er en fagbok om praktisk bruk av musikk i helsevesenet, særlig på området for eldre. Målgruppen er helsepersonell og studenter innen helse- og sosialfag.

Den består av en innledning med prolog, ti kapitler,

fem vedlegg, et kort stikkordregister og en navneliste. Dette gjør den oversiktlig og lett å finne frem i. Språkføringen er presis og god. Samtidig er boken et oppkomme av anekdoter og sitater, noe som gjør at helheten også får et kledelig muntlig preg. Boken har derimot få illustrasjoner. Både kapitler og vedlegg er rikelig utstyrt med noter og referanser.

Oppskriften er en lykkelig blanding av erfaring fra praktisk arbeid med bruk av musikk i ulike deler av helsevesenet, kombinert med det vi har av vitenskapelig dokumentasjon på feltene musikkterapi og musikkmedisin. Anmelderen merker seg hvor mye etterrettelig litteratur det faktisk foreligger på området. Det betyr at ikke-medikamentelle terapimodi bør kunne utnyttes langt mer systematisk enn i dag. Det gjelder særlig innenfor den delen av helsevesenet som arbeider med eldre eller andre i livets sluttfase.

Den samme lykkelige blandingen gjør at boken også kan brukes som en eksempelsamling og arbeidsbok. I tillegg til illustrerende anekdoter inneholder den et vell av tips for hvordan målrettet bruk av musikk kan tilrettelegges i praksis, det være seg innen demensomsorgen eller for palliative formål. Valg av musikk, hvordan personalet kan ta del og hvordan musikkterapeutiske tiltak kan bygges opp, omtales konkret. I tillegg er det et spørreskjema for vurdering av musikkpreferanser.

Boken går inn i musikkens anatomi og fysiologi, biokjemi, nevronele moduler og nettverk. Dybden synes godt tilpasset

målgruppen. Den avliver også myter om aldringens hørselsforandringer i relasjon til lydstyrke og musikkopplevelser. Forfatteren får formidlet at respekt for eldre innebærer at vi som helsearbeidere i større grad må betrakte hver enkelt gammel som et eget individ og ikke bare som medlem av en gruppe eldre.

I forhold til den antatte leserkrets må denne boken være et funn. Den bør dessuten anskaffes for bruk i sykehjem og andre institusjoner som gir behandling og omsorg til eldre.

Olav Sletvold
Medisinsk klinikk
St. Olavs hospital

Nevrorehabilitering som tverrfaglig oppgave

Wæhrens E, Winkel A, Gyiring J, red.

Neurologi og nevrorehabilitering

for ergoterapeuter og fysioterapeuter. 456 s, tab, ill. København: Munksgaard Danmark, 2006. Pris DKK 548 ISBN 87-628-0511-8

Dette er en nyttig og interessant bok med bred appell til alle som arbeider innenfor fagfeltet nevrorehabilitering. Forfatterens ambisjon er å presentere relevant nevrologisk og nevromedisinsk viten

sammen med grunnleggende rehabiliteringskunnskap samt spesialisert viten om rehabilitering hos mennesker med nevrologiske lidelser. Dette lykkes de med.

Boken har fire hovedavsnitt. Nevroanatomi, nevrofysiologi og nevropsykologi presenteres over vel hundre sider, med særlig vektlegging av hjernens plastisitet og oppbyggingen av funksjonelle, nevronele nettverk. Dette gir både kunnskap om og motivasjon for aktiv nevrorehabilitering. Kapitlene om motorikk og kognisjon er særlig viktige. Del 2 tar for seg de relevante sykdommene og skadene i nervesystemet på en oppdatert og systematisk måte, som også vil egne seg godt til oppslag. De to siste delene omhandler nevrorehabilitering mer spesifikt. Dels dreier det seg om begrep

og organisering, dels om fagbeskrivelse innbefattet vurdering av metoder og programmer.

Til tross for at i alt 63 forfattere har bidratt, gir boken et enhetlig preg og med en klar og samordnet plan. Forfatterne er i hovedsak fordelt mellom leger, fysioterapeuter og ergoterapeuter. Boken innfrir utvilsomt intensjonen om å gi støtte til evidensbasert praksis innenfor nevrorehabilitering, og kapitlene viser gjennomgående en slik solid forankring. Fysiologi og anatomi knyttes på en forbilledlig måte til klinisk praksis innenfor flere profesjonsfelt, og det demonstreres klart hvordan nevrorehabilitering er en tverrfaglig utfordring. I tillegg påpekes viktigheten av forskning, og boken stimulerer i seg selv til tverrfaglige forskningsoppgaver, noe som har vært en uttrykt målsetting for redaksjonen.

Nesten alle viktige aspekter er dekket. Imidlertid er autonome funksjoner og rehabilitering av disse gjennomgående altfor ufullstendig og usystematisk behandlet. Sykdomsspekteret er i hovedsak fyllestgjørende. Det savnes likevel et eget kapittel om cerebrovaskulære sykdommer i omtalen av nevrorehabilitering for enkeltsykdommer i tredje del. Boken er systematisk organisert, er enkel å finne frem i og har et lettlest språk, gode illustrasjoner og en meget tiltalende layout.

Bokens viktigste målgruppe er fysioterapeuter og ergoterapeuter. Dette er særlig tydelig i bokens siste del, der disse profesjonenes praktiske rehabiliteringsoppgaver vektlegges. Men boken er utvilsomt svært nyttig også for leger og for alle yrkesgrupper som er engasjert i nevrorehabilitering. Dens fremste styrke er vekten på vitenskapelig bakgrunn og teoretisk grunnlag samt det klare fokus på tverrfaglighet. Boken vil være med på å gi et felles faglig grunnlag for praktisk nevrorehabilitering og for forskning innen dette feltet.

Nils Erik Gilhus
Seksjon for neurologi
Det medisinske fakultet
Universitetet i Bergen